

Subjekt jako skutečnost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2003](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2003](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 9. 9. 2003

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 9. 9. 2003

Subjekt jako skutečnost

Subjekt není prvotní, ale až druhotná událostná struktura; subjekt může být ustaven a také udržován jen jako subjekt určité (pravé) události, tedy jako výtvar jistých aktivit, jimiž si tato událost v sobě a pro sebe zřizuje své „centrum“, eventuelně (jinak řečeno) jimiž událost rekonstruuje samu sebe jakožto aktivní subjekt (tak, aby se to jevílo, jako že se sama stala subjektem nebo že si vytvořila svůj subjekt). Protože však subjekt nemůže být redukován na objekt, tudíž ani produkt nějakého procesu, ani na výtvar nějakého událostného dění (které ovšem i tak předpokládá), musíme jeho původ hledat ve sféře ryze nepředmětné. Tak jako každá (pravá) událost má nutně svůj počátek, v nepředmětnosti, má svůj počátek v nepředmětnosti také její subjekt, na jehož ustavení se ovšem událost podílí a tak mu dává jeho jedinečnost. I když tedy platí to, co jsme řekli na začátku, totiž že subjekt je ve vztahu ke své události až čímsi druhotným, platí to jen s přesnějším vymezením: jako určitý subjekt je nepochybně čímsi druhotným, protože na sobě nutně nese charakteristiky, pocházející od té určité události, která se ji ustavila (přesněji: spoluustavila nebo spíš pro sebe ustavila, eventuálně také v němž se sama změnila). Ale aby událost vůbec mohla něco takového udělat, musí k tomu dostat příležitost, a to „dílem“, „aktem“ ryzí nepředmětnosti, který je v jistém smyslu naprosto rovnocenný s aktem ustavení počátku určité události samé.

(Písek, 030909–1.)